

[Finansministeren.]

fremtidsperspektiverne. I det hele taget er det vel naturligt, at man i et demokrati søger at oplyse befolkningen om forudsætningerne for den økonomiske politik.

Denne opgave er her — som i en række andre lande — hidtil søgt løst dels gennem offentliggørelse af den løbende økonomiske statistik, dels på den måde, at der i administrationen er udarbejdet økonomiske oversigter som grundlag for tilrettelægningen af regeringens økonomiske politik. Til orientering af offentligheden har man offentliggjort økonomiske årsoversigter, udarbejdet på denne måde.

Det lovforslag, de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard, hr. Aage Fogh, hr. Jørgen Jørgensen (Lejre), hr. Skytte og hr. Steen har fremsat om konjunkturforskning, stiler mod at tilvejebringe en ændring i den måde, hvorpå orienteringen af offentligheden finder sted. Det ligger i sagens natur, at den til enhver tid siddende regering må sikre sig en orientering, som både er hurtig, og som bygger på erfaringer med hensyn til administrative muligheder og administrationspraksis — en orientering, som næppe kan ske andre steder end i administrationen.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards lovforslag går ud på, at der ved siden af det konjunkturforskningsarbejde, som foregår i administrationen, også skal gennemføres en konjunkturforskning i et nyt organ, hvis leder — som det står i lovforslagets § 2 — skal være uafhængig af politiske myndigheder og alene have ansvaret for virksomheden. I forbindelse med dette nye institut skal der oprettes et repræsentantskab, som skal rumme dels medlemmer med økonomisk sagkundskab, dels medlemmer med tilknytning til næringslivets og arbejdsmarkedets hovedorganisationer.

Så vidt jeg kan skønne, er hovedmotivet for det foreliggende lovforslag, at orienteringen af offentligheden skal foregå uafhængigt af regering, folketing og interesseorganisationer. Det er naturligvis rigtigt, at et dokument, som udgives af regeringen og på regeringens ansvar, i et vist omfang vil være påvirket af regeringens synspunkter. Men det er et spørgsmål, om det ikke netop kan bidrage til at gøre debatten om en økonomisk rapport mere klar, at man ved,

med hvis pen den er skrevet. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil sikkert give mig ret i, at det vil være meget vanskeligt at finde en fremtrædende økonom, som ikke har sine egne meninger med hensyn til, hvad der er ønskeligt i samfundshusholdningen. I et skøn over fremtiden indgår mange sammenhænge og forudsætninger, som vi kun har en meget mangelfuld viden om. Den, der skal skrive en økonomisk rapport, der peger fremover, må vælge mellem en række forskellige forudsætninger, og det vil ved sådanne valg være meget vanskeligt at undgå, at de påvirkes af hans egne synspunkter. Vi bør nok overveje, om det ikke er bedre, at offentligheden ved, hvilke synspunkter der ligger bag den orientering, der gives.

Jeg synes også, det er værd at bemærke sig, at man i andre lande bevæger sig bort fra egentlige konjunkturforskningsinstitutter. Det ærede medlem har i sin fremsættelsestale og også i bemærkningerne til lovforslaget fremdraget forholdene i Sverige, som i 1936 oprettede et af staten betalt, men i øvrigt relativt selvstændigt, konjunkturinstitut. Indtil 1949 foregik konjunkturforskningen og udarbejdelsen af skøn i dette konjunkturinstitut. Men i 1949 indførtes en klar arbejdsdeling mellem konjunkturinstitutioner og de institutioner, som udarbejder nationalbudgettet på regeringens vegne og ansvar. Konjunkturinstitutionens egne publikationer begrænsedes til at omhandle redegørelser for det hidtidige forløb, medens skønnene med hensyn til fremtiden overførtes til nationalbudgettet. Ganske vist sker offentliggørelsen af nationalbudgetterne — foruden som bilag til finansloven — også i konjunkturinstitutionens skriftserie, men det ændrer ikke det forhold, at det drejer sig om et regeringsdokument. Denne arbejdsdeling, der som nævnt indførtes i 1949, begrundedes i indledningen til det første nationalbudget med, at det efterhånden var blevet nødvendigt for konjunkturinstitutionen i sine fremtidsbedømmelser at indbygge væsentlige dele af de offentlige myndigheders planer med hensyn til reguleringsforanstaltninger og andre økonomisk-politiske indgreb. På grund af den intime forbindelse, der således var blevet uundgåelig mellem den centrale planlægning og undersøgelsen, fandt man det formålstjen-